

NVE
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no

Dato: 22.03.2023
Vår ref: TRTA/1407782-1
Deres ref: 202218289-3

Krav om omgjøring av eksisterende konsesjon til Harpefossen kraftverk, Nord-Fron kommune i Innlandet – Kommentarer fra Hafslund Eco Vannkraft/Opplandskraft DA

Åpen

Viser til brev fra NVE av 10.01.23 der det bes om kommentarer til krav fra Gudbrandsdal Sportsfiskerforening om omgjøring av konsesjonen for Harpefossen kraftverk. Kravene er knyttet til gyte- og oppvekstområder for storørret, behov for minstevannføring på berørt elvestrekning, biologiske undersøkelser og standard naturforvaltningsvilkår.

I tillegg ber NVE om oversikt over hva som er utført eller pågår av utredninger og tiltak, samt eventuelle forslag til løsninger knyttet til kravene.

NVE påpeker også at i den regionale vannforvaltningsplanen godkjent av KLD 30.10.22, er strekningen nedenfor Harpefoss godkjent med miljømål som kan gi krafttap. Kontinuerlig minstevannføring for å ivareta gyte- og oppvekstområde for storørret er foreslått som tiltak. Frist for måloppnåelse er 2027.

NVE viser videre til at i forbindelse med konsesjonspliktutredningen for oppgradering av Harpefoss kraftverk i 2014, var minstevannføring et tema i høringsprosessen. Opplandskraft mente at eventuell minstevannføring måtte behandles som egen sak, og var villig til å undersøke dette nærmere i samarbeid med regulantprosjektet «Bedre Bruk...» og Statsforvalteren. NVE var positive til det.

Våre kommentarer

Hva som er gjort av utredninger og tiltak knyttet til minstevannslipp

Det var i utgangspunktet noe tvil om strekningen nedenfor Harpefoss kraftverk var egnet som gyte- og oppvekstområde for storørret. På befaring i 2018 sammen med Statsforvalteren ble det observert mye ungfisk og flekkvise områder med egnet

gytesubstrat, og det ble konkludert med at strekningen helt klart hadde potensiale som gyte- og oppvekstområde. Under befaringen var det lekkasje i den ene flomluka, beregnet til ca. 1 m³/s. Statsforvalterens vurdering er at et kontinuerlig vannslipp av denne størrelsen vil gi en betydelig forbedring av forholdene (jf. brev fra Statsforvalteren, med kopi til NVE, av 28.02.22).

Det finnes ingen egnet luke for minstevannføringsslipp i Harpefosdammen. Den beste løsningen syntes å være ombygging av fisketrappluka og arrangement for vannslipp i tilknytning til denne. Det krever at fisketrappa elimineres for bruk. Trappa har ikke vært i funksjon siden begynnelsen av 1990-tallet og har delvis rast sammen. Det er ikke noe krav eller ønske hverken fra rettighetshavere eller miljømyndigheter at trappa skal settes i stand. Eiene av trappa er Lågen Fiskeelv og Mjøsa Strandeierforening. De bekrefter i e-post av 8.12.21 at trappa kan saneres. Det ligger derfor til rette for å bygge om fisketrappluka for minstevannslipp.

I 2022 gjennomførte vi et forprosjekt som undersøkte tekniske muligheter og kostnader knyttet til minstevannslipp fra dammen. Foreslått løsning omfatter ombygging av fisketrappluka og et tilleggende rørarrangement med kapasitet opptil 3 m³/s som slipper ut minstevannføringen rett nedstrøms dammen. Estimert kostnadsramme er 3,3 mill. kroner. Videre vil et kontinuerlig vannslipp på 1 m³/s medføre et produksjonstap på ca. 2,1 GWh per år.

På styremøte i Opplandskraft DA 17.03.23 ble foreslått løsning godkjent.

Veien videre

Prosjektet med tilrettelegging for slipp av minstevannføring vil starte opp så fort som mulig, enten i 2023 eller i 2024. Det planlegges for tiden også en rehabilitering av flomlukene, og en oppstart av minstevann-prosjektet kan bli utsatt til 2024 dersom dette gir stor synergi i forhold til arbeidet med flomlukene.

Når opplegget for minstevannslipp er klart, vil vi i samråd med Statsforvalteren teste ut forskjellige størrelser på minstevannslippet, med utgangspunkt i et slipp på 1 m³/s. Dette er, som nevnt, størrelsen som allerede er vurdert å gi betydelige forbedringer.

Etter en utprøvsperiode vil vi selv ta initiativ til å søke om endring av manøvreringsreglementet slik at vannslippet blir formalisert. Dette er i tråd med anbefalingene fra Statsforvalteren i nevnte brev av 28.02.22.

Kravene om omgjøring

Kravene er knyttet til slipp av minstevannføring for å sikre og forbedre gyte- og oppvekstområder for storørret, biologiske undersøkelser og standard naturforvaltningsvilkår.

Når Opplandskraft DA nå har vedtatt å etablere arrangement for minstevannslipp i 2023/2024 og prøve ut ulike størrelser på vannslippet i samråd med Statsforvalteren, anses kravet knyttet til slipp av minstevannføring å bli oppfylt.

Videre vil vi påpeke at post 5 i gjeldende konsesjonsvilkår gir myndighetene hjemmel til å pålegge tiltak og biologiske undersøkelser dersom det skulle være nødvendig.

Konklusjon

Kravene som stilles vil enten bli oppfylt eller er allerede oppfylt i gjeldende vilkår. Grunnlaget for en omgjøring av konsesjonsvilkårene etter vannressurslovens §28 er, etter vår oppfatning, derfor ikke til stede.

Etter en utprøvingsperiode vil Opplandskraft DA selv søke om endring av manøvreringsreglementet for å formalisere minstevannføringsslippet.

Med vennlig hilsen
Hafslund Eco Vannkraft AS

Halvor Kr. Halvorsen
Leder Konsesjoner og miljø

Halvor.halvorsen@hafslundeco.no

Trond Taugbøl
Seniorrådgiver

trond.taugbol@hafslundeco.no

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift